

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Tilburg
T.a.v.
Postbus 90155
5000 LH Tilburg

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1237140

Datum 10 juni 2022
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam	Sint-Liduina (klooster)
Adres	Pelgrimsweg 40
Postcode/plaats	5018EN Tilburg
Gemeente/provincie	Tilburg; Noord-Brabant;
Monumentnummer	521194

Geacht college,

Op 16 februari 2022 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning niet te verlenen. Vervolgens benoem ik de benodigde aanpassingen in het plan die tot een positief advies kunnen leiden.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Herbestemming van het klooster tot woningen.

Motivering

Het Sint Liduinaklooster is in 1935 gebouwd naar ontwerp van architecten M.Verbeek en F. Vervest in de uitbreidingswijk Armhoefse Akkers en omvatte naast een zusterklooster met kapel een pension voor ouderen en een Montessorischool. Het gebouw is uit- en inwendig opmerkelijk gaaf bewaard gebleven.

De herbestemming van het klooster tot verschillende typen woningen is gezien de structuur en situering van het monument een logische keuze. In de basis heeft het plan mijn instemming omdat de straatgevels niet wezenlijk wijzigen en

inwendig de voor dit monument typische gangstructuur met trappenhuizen in tact blijft. Hoewel dit in het plan niet expliciet wordt vermeld, ga ik ervan uit dat de authentieke tegelvloeren, de betegelde gangwanden e.d. behouden blijven. Een goede keuze is ook het gesloten houden van de kap aan de straatzijden. De kapel wordt in het plan in drie woningen verdeeld. Hiervoor heb ik begrip, maar dit neemt niet weg dat een bijzondere bestemming van de kapel die gebruik zou maken van de grote open ruimte, meer recht zou doen aan de specifieke kenmerken van de kapel en het klooster. Positief is dat -op de verdieping- de relatie tussen de kapel en het voormalige klooster in stand blijft door het ook hier handhaven van de verbindingsgang.

De inrichting van een collectieve binnentuin (met parkeervoorziening) sluit aan bij de stedenbouwkundige karakteristiek van het complex dat aan drie zijden een bouwblok omsluit met een groene binnenruimte. Voor een aantal woningen is een verdiepte privé-tuin ontworpen. Dit is een mooie oplossing die een vertaling geeft van de huidige terrassen aan de achtergevel. Ik merk echter ook op dat dit ontwerp contrasteert met de meer pragmatisch ingedeelde en afgescheiden tuinen aan de oostzijde van de binnentuin. Ik adviseer hier een oplossing te kiezen die meer recht doet aan de relatie tussen de vml. recreatieruimte van het klooster en de binnentuin.

De aanvraag bevat een duurzaamheidsonderzoek en met de conclusies en aanbevelingen van dit rapport die uitgaan van spouwisolatie en binnen voorzetramen, kan ik instemmen. De maatregelen zijn echter niet uitgewerkt in de aan mij ter beschikking gestelde planstukken. Ik ga ervan uit dat de originele vensters met de bijbehorende houten rolluiken in stand gehouden worden. Ik adviseer de duurzaamheidsmaatregelen te laten verduidelijken.

Gelet op bovengenoemde aspecten adviseer ik positief over de hoofdlijn van het plan. Ik stel echter ook vast dat het plan op de hierna benoemde punten een te grote aantasting van het monument tot gevolg heeft.

-De voorgestelde lift grijpt in op de ruimtewerking van het centrale trappenhuis. Ook wanneer de lift als een vrijstaand object en transparant wordt uitgevoerd (dit blijkt overigens niet direct uit het plan) doet dit afbreuk aan de monumentale binnenruimte waarin zich ook glas-in-loodvensters van de hand van Charles Eyck bevinden. De oplossing voor de lift vraagt om nadere studie.

-Wat betreft de omgang met het monumentale interieur mis ik een overtuigende vertaling van de bouwhistorische waardestelling in het plan. Verschillende elementen worden hierin terecht hoog of positief gewaardeerd maar in het voorgestelde plan lijken veel van deze elementen of afwerking te verdwijnen. Ik noem als voorbeeld de originele houten (deels beglaasde) deuren in de gangen. Deze maken onlosmakelijk onderdeel uit van de beeldbepalende materialisering van deze gangen, maar worden grotendeels verwijderd. Ik adviseer aan de gangzijde het uiterlijk van deze deuren te handhaven. Verschillende interieurelementen (o.a. vaste kasten) in het klooster, de kamers en de keukens zijn hooggewaardeerd. Uit het plan blijkt dat slecht een deel hiervan aanwezig blijft. Ook de toekomstige bestemming van de kruiswegstatie en het altaar is in het plan niet gedocumenteerd. Tot slot wil ik wijzen op de veranderingen aan de kelder. Het betrekken van een deel van de gang op dit niveau bij woningen is goed mogelijk, maar er zijn ook ruimten met een bijzondere historische functie en inrichting (o.a. de bijkeuken met het liftje, de inrichting van de voorraadkelders, snijtafels). Ik adviseer deze bij de herinrichting te handhaven.

Het slopen van toiletblokken in de oksels van het gebouw vormt een aantasting van de kenmerkende architectuur van het klooster die aan de hofzijde bestaat uit in- en uitspringende volumes. Ik zou onder voorwaarden wel kunnen instemmen met deze aanpassing, wanneer dit tot een beter resultaat voor het monument zou leiden, bijvoorbeeld wanneer meer van de historische inrichting zou worden behouden.

Geconcludeerd dat kan worden in de basis positief over een herbestemming tot woningen kan worden geoordeeld, maar dat ik negatief moet adviseren ten aanzien van de uitwerking op de hierboven benoemde punten. Deels ligt dit in de gekozen oplossingen maar ook omdat het plan in de aan mij ter beoordeling voorgelegde bescheiden niet volledig is uitgewerkt en daardoor niet goed te beoordelen is.

Uitgangspunten

Dit advies is gebaseerd op de *'Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten'* van de RCE. Voor uitgangspunten bij de herbestemming van kloosters verwijs ik naar de handreiking *Een toekomst voor Kloosters*. Beide documenten zijn te vinden op www.cultureelerfgoed.nl.

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,